

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Кафедра педагогічних технологій початкової освіти

ВІЩУКАЄВА К. М.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»**

**Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
IV року навчання спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Одеса – 2026

УДК: [364:005]:378.147 (072)

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 11 від 26 березня 2026 р.)*

Рецензенти:

Трушевич Г.Б. – доктор філософії з політології, доцент кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;

Колбіна Л. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету початково навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Віщукаєва К.М.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 231 «Соціальна робота»]. Одеса : Університет Ушинського, 2026. 45 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з обов'язкової навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» містять зміст самостійної роботи здобувачів; питання для самоперевірки, питання до заліку та екзамену, приблизну тематику індивідуального навчально-дослідного завдання.

ЗМІСТ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ».....	4
РОЗДІЛ 1.	
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	8
РОЗДІЛ 2.	
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	23
РОЗДІЛ 3.	
КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	34
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	42

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

Мета навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи»: оволодіння студентами знаннями про суть та технологію менеджменту соціальної роботи, а також ознайомити з основами менеджменту, підкреслити важливу роль шкіл менеджменту, теорій соціального управління, знати різноманітні типи організаційних структур служб соціальної роботи, розглянути функції управління соціальною роботою на різних рівнях.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Теорія і практика соціальної роботи», «Методологія досліджень в соціальній сфері» тощо.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки міжсоціальними подіями та явищами.

ПРН 03 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 06 Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 08 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 16 Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 25 Самостійно проєктувати, організовувати та реалізовувати власні соціальні програми створювати соціально-педагогічні проєкти, виявляти зміст діяльності, що забезпечить запланований результат.

Очікувані результати навчання дисципліни:

знати:

- основні терміни та поняття менеджменту соціальної роботи;
- сучасні технології та підходи до визначення ефективності менеджменту соціальної роботи;
- функції менеджменту соціальної роботи;
- складові самоменеджменту фахівця із соціальної роботи;
- різницю між поняття «менеджмент соціальної роботи», «управління соціальною роботою» й «керування соціальною роботою» й володіти схемами і механізмами реалізації на практиці.

уміти:

- управляти трудовими ресурсами, знати мотиваційні теорії трудової діяльності;
- застосовувати різноманітні стилі керівництва у відповідній ситуації, методи вирішення конфліктів;
- здійснювати управлінську діяльність у соціальній сфері;
- приймати та реалізовувати управлінські рішення;
- впроваджувати інноваційні технології в менеджменті соціальної роботи.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проєктів і програм.

СК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

СК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

СК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

СК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: «Спеціальна педагогіка з основами інклюзивної освіти», «Технології соціальної роботи».

РОЗДІЛ 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми Форма заняття	Кількість годин	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ (7 семестр)			
1.	Соціальна служба як інституціональна основа соціальної роботи	2	
2.	Соціальні проекти, моделі та програми в системі соціальної роботи	4	
3.	Методи менеджменту соціальної роботи	2	
4.	Управління персоналом у соціальній сфері	2	
5.	Кадрове забезпечення соціальної роботи	8	
6.	Роль менеджера в діяльності організації	2	
7.	Управління конфліктами та стресами	4	
8.	Супервізія та менеджмент соціальної роботи	2	
9.	Самоменеджмент, як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи	4	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ (8 семестр)			
10.	Психологічні особливості ділового спілкування	2	
11.	Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів	4	
12.	Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою	4	
13.	Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери	6	
14.	Ефективність менеджменту соціальної роботи	4	
Разом		50	

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	Назва теми Форма заняття	Кількість годин
7 семестр		
1.	<i>Семінар-практикум</i> «Соціальна служба як об'єкт менеджменту»	2
2.	<i>Практикум</i> «Соціальні проекти, моделі та програми в системі соціальної роботи»	4
3.	<i>Семінар-практикум</i> «Методи менеджменту соціальної роботи»	2
4.	<i>Круглий стіл</i> «Соціальний працівник як базовий елемент персоналу соціальної сфери»	2
5.	<i>Семінар-практикум</i> «Кадрове забезпечення соціальної роботи»	2
5.	<i>Семінар</i> «Мотивація персоналу соціальних служб»	2
5.	<i>Тренінг</i> з тимбілдінгу (командоутворення)	2
6.	<i>Семінар-практикум</i> «Роль менеджера в діяльності організації»	4
7.	<i>Кейс-стаді</i> «Управління конфліктами та стресами»	2
7.	<i>Тренінг</i> «Стратегія поведінки у конфліктних ситуаціях»	2
8.	<i>Рольова гра</i> «Супервізія та менеджмент соціальної роботи»	2
9.	<i>Семінар-практикум</i> «Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи»	2
9.	<i>Практикум</i> «Самоменеджмент як складова професійної майстерності соціального працівника»	2
8 семестр		
10.	<i>Семінар</i> «Психологічні особливості ділового спілкування»	2
11.	<i>Рольова гра</i> «Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів»	4
12.	<i>Круглий стіл</i> «Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою»	4
13.	<i>Семінар-практикум</i> «Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери»	2
13.	<i>Майстер-клас</i> «Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери»	4
14.	<i>Семінар</i> «Ефективність менеджменту соціальної роботи»	4
Разом		50

ПЛАНИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Практичне заняття 1. Семінар-практикум «Соціальна служба як об'єкт менеджменту»

Питання для обговорення

1. Соціальна служба як інституціональна основа та організаційна форма реалізації державної політики.
2. Цільове призначення, функції, місце і роль у системі соціальної роботи.
3. Організаційні та правові засади діяльності.
4. Типологізація, структура та сучасна мережа соціальних служб в Україні.
5. Організація діяльності у перехідному суспільстві та шляхи підвищення ефективності.

Практичне завдання

Завдання 1. Оберіть одну із соціальних служб вашого регіону та заповніть таблицю «Загальна характеристика установи»: повна назва та підпорядкованість; нормативна база; цільова група (для кого працює служба); перелік основних функцій. Зобразите її схему управління.

Завдання 2. Розробіть власні пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності обраної служби в сучасних умовах.

Практичне заняття 2-3. Практикум «Соціальні проєкти, моделі та програми в системі соціальної роботи»

Питання для обговорення.

1. Дайте характеристику сутності і змісту понять «соціальна політика», «менеджмент соціальної роботи» та доведіть, що менеджмент соціальної роботи є інструментом соціальної політики.

2. Дайте визначення дефініцій «програма», «соціальна програма», «проект та модель у соціальній сфері».

3. Охарактеризуйте основні етапи процедури розробки соціальної програми, проекту, моделі.

4. В чому полягає сутність понять «програмування», «проектування» та «моделювання»?

Практичне завдання

Завдання 1 (робота в мікрогрупах). Розробка авторського соціального проекту. Кожна група розробляє авторський проект, спрямований на розв'язання визначеної соціальної проблеми. У проекті мають бути такі складові: концепція проекту (обґрунтування актуальності, обраної для проекту соціальної проблеми, мета, завдання проекту, цільова група, місце реалізації проекту, можливі партнери); план реалізації проекту (перелік заходів та термінів проведення); бюджет проекту.

Завдання 2. Визначте 5 основних ризиків для вашого проекту та запропонуйте стратегії їх мінімізації.

Практичне заняття 4. Семінар-практикум «Методи менеджменту соціальної роботи»

Питання для обговорення

1. Загальне поняття методів менеджменту.
2. Визначення терміну «метод менеджменту соціальної роботи».
3. Основні загальнонаукові методи.
4. Методи організації спільної діяльності людей.

Практичні завдання

Завдання 1 (робота в мікрогрупах). Розробіть порівняльну таблицю «Методи менеджменту соціальної роботи».

Завдання 2. Підготувати сценарій тренінгу для згуртування колективу.

Завдання 3. Описати приклад застосування педагогічних методів у роботі з волонтерами.

Практичне заняття 5. *Круглий стіл «Соціальний працівник як базовий елемент персоналу соціальної сфери»*

Питання для обговорення

1. Яка складова є визначальною для «базового елемента» - професійні знання (hard skills) чи особистісні якості та емоційний інтелект (soft skills)?
2. Чи можливо (і чи потрібно) поєднувати в одній особі функції психолога, юриста, управлінця та помічника?
3. Як базові цінності соціальної роботи (соціальна справедливість, повага до гідності) впливають на прийняття управлінських рішень у складних кейсах?
4. Чому соціальний працівник часто сприймається як технічний виконавець, а не як менеджер соціальних змін? Які кроки кадрової політики можуть змінити цей імідж?
5. Що ви знаєте про підбір персоналу? Хто може цим займатися? Чи є специфічні особливості цього процесу у сфері соціальної роботи? Відповідь обґрунтуйте.

Практичне завдання

Завдання 1 (робота в мікрогрупах). Вам необхідно підібрати працівника на посаду соціального працівника/фахівця із соціальної роботи: визначте джерела набору, якими ви скористаєтеся (обґрунтуйте свій вибір); визначте методи, якими ви скористаєтеся для відбору претендентів (обґрунтуйте свій вибір); складіть анкету для структурованого інтерв'ю з претендентом; визначте критерії відбору на дану посаду; складіть профіль особистості «ідеального» працівника.

Практичне заняття 6. *Семінар-практикум «Кадрове забезпечення соціальної роботи»*

Питання для обговорення

1. Науково-практичні підходи до добору кадрів в організаціях соціальної сфери.
2. Поняття «кадровий потенціал» та взаємозв'язок з іншими поняттями кадрової політики у соціальній роботі.
3. Сучасні методи оцінювання кадрового потенціалу соціальної сфери.
4. Атестація працівників соціальної сфери.

Практичні завдання

Завдання 1. Оберіть 2-3 методи оцінювання персоналу, які ви вважаєте найбільш ефективними для соціальної сфери. Обґрунтуйте свій вибір, спираючись на їхні переваги та можливі ризики. Результати оформите у вигляді таблиці.

Завдання 2. Уявіть себе у ролі сучасного керівника соціальної служби. Які заходи розвитку та навчання персоналу Ви б запропонували для своїх працівників? Поясніть.

Практичне заняття 7. Практикум «Мотивація персоналу соціальних служб»

Питання для обговорення

1. Мотивація особистості до успіху та мотивація уникнення невдач.
2. Ієрархія потреб А. Маслоу і їх використання в мотивації працівників соціальної сфери.
3. Екстринсивна та інтринсивна мотивація в професійній сфері: позитивне та негативне.
4. Сучасні підходи (тенденції) до мотивації персоналу в соціальній сфері.

Практичні завдання

Завдання 1. Ознайомтеся з методикою визначення ступеня мотивації особистості до успіху, проведіть самообстеження, визначте власний потенціал.

Ознайомтеся з методикою «Ієрархія потреб» за А. Маслоу, проведіть самообстеження, визначте власний потенціал.

Ознайомтеся з психологічною методикою визначення спрямованості особистості (орієнтувальна анкета Б. Басса), проведіть самообстеження, визначте власний потенціал. Ознайомтеся з психологічною методикою «Психогеометрія менеджера» (Психогеометричний тест Сьюзен Дилінгер), проведіть самообстеження, визначте власний потенціал.

Завдання 2. Розробіть анкету та проведіть опитування працівників соціальної установи/соцслужби для виявлення їхніх потреб. Розробіть практичні поради керівнику щодо мотивації персоналу.

Практичне заняття 8-9. Тренінг з тимблдіingu (командоутворення)

Проведення вправ

1. Вправа на формування і посилення загального командного духу, шляхом згуртованості групи людей;
2. Вправа на розвиток відповідальності та вкладу кожного учасника у вирішення загальних задач; вправа на отримання емоційного і фізичного задоволення від результатів тренінгу;
3. Вправа на усвідомлення себе членом команди;
4. Вправа на вміння вирішувати спірні ситуації;
5. Вправа на формування позитивного погляду на можливості команди.

Прогнозовані результати: підвищення рівня комунікації; поліпшення взаємодії між студентами; збільшення швидкості прийняття командного рішення.

Практичне заняття 10. Семінар-практикум «Роль менеджера в діяльності організації»

Питання для обговорення

1. Сутність управлінської праці менеджерів соціальної роботи та її складові елементи.

2. Рівні управління. Класифікація рівнів управління за Парсонсом.
3. Основні управлінські ролі. Класифікація ролей менеджера за Г. Мінцбергом.
4. Вимоги до професійної компетенції менеджерів.

Практичне завдання (робота в мікрогрупах).

Завдання 1. Складіть «портрет» сучасного менеджера соціальної роботи. Якими провідними якостями та компетентностями, з огляду на виклики сьогодення він має володіти? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 2. На основі створеного портрета сформулюйте чек-лист конкретних вимог до такого фахівця.

Практичне заняття 11. Кейс-стаді «Управління конфліктами та стресами»

Питання для обговорення

1. Розкрити сутність функціональних та дисфункціональних конфліктів та пояснити їх наслідки.
2. У чому полягає відмінність між стресом та «вигоранням»?
3. Пояснити особливості управління при конфліктах, стресах, професійному «вигоранні».
4. Чи можливо попередити виникнення професійного «вигорання»? Якщо так, то в який спосіб?

Практичні завдання

Завдання 1 (робота в мікрогрупах). Вирішення конфліктних ситуацій, узяті з реального професійного життя соціального працівника.

Практичне заняття 12. Тренінг «Стратегія поведінки у конфліктних ситуаціях»

Питання для обговорення

1. Яка стратегія поведінки в конфліктній ситуації найбільш ефективна? Чому?

2. У чому полягає сутність інтеграційного підходу до вирішення конфлікту?

3. Які позитивні функції може виконувати організаційний конфлікт?

4. Визначить найбільш часті перешкоди до ефективного вирішення конфлікту.

5. У чому полягає конфліктна компетентність фахівця із соціальної роботи.

Практичні завдання

Завдання 1. Пройдіть тест К. Томаса. Проаналізуйте результати.

Завдання 2. Згадайте ситуації, з приводу якої у вашій студентській групі виникали протиріччя. Обговоріть цю ситуацію, скориставшись правилами конструктивних переговорів.

Завдання 3. Розробіть міні-кейс конфліктної ситуації, в якій стратегією поведінки одного з учасників було б: домінування; ухилення; співробітництво; пристосування; компроміс.

Практичне заняття 13. Семінар-практикум «Супервізія та менеджмент соціальної роботи»

Питання для обговорення

1. Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи.

2. Адміністративний та навчальний метод супервізії в менеджменті соціальної роботи.

3. Функції та види супервізії.

4. Процес супервізії.

5. Супервізія та консультування.

6. Основні моделі супервізорської діяльності

Практичне завдання.

Завдання 1. Проведіть порівняльний аналіз переваг і недоліків форм супервізії. Результати оформити у вигляді таблиці.

Завдання 2. Складіть таблицю відмінностей основних моделей супервізії.

Завдання 3. Розробіть план роботи супервізора з супервізованим.

Практичне заняття 14. Семінар-практикум «Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи»

Питання для обговорення

1. Поняття «самоменеджмент» і його значення в системі менеджменту соціальної роботи.

2. Концепції самоменеджменту.

3. Основні напрями самоменеджменту.

Практичні завдання

Завдання 1. Оберіть одну з сучасних методик самоменеджменту для поглибленого вивчення (наприклад: Матриця Ейзенхауера, техніка Pomodoro, метод «жаб» Б. Трейсі, система GTD Д. Аллена). Підготуйте коротку презентацію методики. Визначте 5 обов'язкових вимог для забезпечення ефективності.

Завдання 2. Розробіть особисту піраміду Франкліна.

Практичне заняття 15. Практикум «Самоменеджмент як складова професійної майстерності соціального працівника»

Питання для обговорення

1. У чому сутність самомотивації щодо пошуку можливостей та резервів підвищення ефективності використання робочого часу. Чи сформована вона у вас? Якими бачите перспективи у цьому плані?

2. Що означає - виробити «почуття ефективності» і «почуття часу». Як при тому поєднувати об'єктивні показники і суб'єктивні відчуття ефективності діяльності, часу?

3. До успішної стратегії часу відносять стратегію, коли працівник бере на виконання робочих завдань стільки часу скільки необхідно й все

встигає. Як можна визначити чинники, що сприяють вибору успішної стратегії часу? Чи володієте ви такою здатністю? Продемонструйте на прикладі організації вашої навчальної діяльності.

4. Як можна провести аналіз реальних витрат часу стосовно вас як майбутнього соціального працівника, виявити основні хронографи та розробити програму оптимізації часових витрат впродовж робочого дня?

5. Чи є у профілактиці професійного вигорання соціального працівника ефективна стратегія використання часу, володіння тайм-менеджментом чинником профілактики професійного вигорання соціального працівника? Обґрунтуйте свою позицію.

Практичні завдання

Завдання 1. Чому здатність соціального працівника керувати своїм часом і власною професійною поведінкою, обирати пріоритети власної діяльності, оцінювати результати власної роботи та визначати подальші перспективи розвитку є особливо важливими для розвитку професійної майстерності. Визначте 5 позицій, які у контексті зазначеного для вас є особливо проблемними і потребують спеціальної роботи, цілеспрямованого саморозвитку. Обґрунтуйте свій вибір.

Завдання 2. Хронофаги у вашому житті. Проаналізуйте їх вплив на ваше життя, часовий простір. Виділіть 5 найбільш суттєвих проблем у зазначеному аспекті.

Завдання 3. За матеріалами теми сформууйте п'ять власних суджень, які, на вашу думку, є особливо значущими у процесі розвитку самоменеджменту як засобу формування професійної майстерності.

З-поміж методів впорядкування планів робочого часу (метод «Альп», принцип Парето, аналіз «АВС», «Матриця Ейзенхауера») виберіть той, який актуальний для вас на даному етапі процесу професійної підготовки. Розробіть алгоритми його використання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Практичне заняття 16. Семінар «Психологічні особливості ділового спілкування»

Питання для обговорення

1. Загальні правила поведінки з керівником.
2. Особливості стосунків із заступниками. «Тяжкі боси» і стратегія поведінки з ними.
3. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід.
4. Мистецтво слухати і схилити до своєї думки.

Практичні завдання

Завдання 1. Сформулювати загальні правила поведінки керівника з підлеглими.

Завдання 2. Розробити дві ситуації проведення індивідуальних бесід.

Практичне заняття 17-18. Рольова гра «Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів»

Питання для обговорення

1. Основні етапи підготовки та проведення переговорів.
2. Прогнозування основних аспектів проведення переговорів: змістовний, організаційний та тактичний.
3. Орієнтовний розподіл головних комунікативних функцій при розв'язанні найбільш типових переговорних завдань.
4. Загальні правила поведінки на переговорах.
5. Обґрунтування можливих пунктів розбіжностей та згоди партнерів.

Практичне завдання

Завдання 1. Пояснити значення поведінки керівника у процесі ведення ділових переговорів.

Завдання 2. Проаналізувати проблемну ситуацію у процесі ведення ділових переговорів.

Завдання 3. Розробити сценарій переговорів між соціальною службою та спонсором. С початку для одного партнера, потім для іншого.

Практичне заняття 19-20. Круглий стіл «Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою»

Питання для обговорення

1. Поняття комунікації та її роль в системі управління. Види комунікації.
2. Головні компоненти комунікації: зміст повідомлення, засіб (канал) передачі повідомлення, особистість або джерело.
3. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.
4. Професійне спілкування соціального працівника.
5. Партнерство в соціальній роботі.

Практичні завдання

Завдання 1. Розкрити комунікацію як соціально-історичне явище.

Завдання 2. Визначити сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Завдання 3. Розкрити роль комунікації в житті людини.

Завдання 4. Написання есе «Чому комунікаційна компетентність важлива для моєї професії?».

Практичне заняття 21. Семінар-практикум «Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери»

Питання для обговорення

1. Основні задачі рекламної компанії.
2. Принципи реклами.
3. Слово у рекламному повідомленні.
4. Основні правила реклами.
5. Мова рекламних текстів.
6. Роль соціальної реклами в умовах глобалізації суспільства.

Практичні завдання

Завдання 1. Пояснити специфіку проведення соціальних рекламних кампаній.

Завдання 2. Визначити основні методи, форми та прийоми проведення рекламних кампаній у соціальній сфері.

Практичне заняття 22-23. Майстер-клас «Особливості створення та проведення рекламних кампаній організаціями соціальної сфери»

Мета заняття: навчити студентів інструментам візуалізації та вербалізації соціальних ідей через самостійну розробку креативних продуктів (друкованої реклами та усних звернень), що відповідають критеріям етичності, лаконічності та дієвості.

Завдання заняття: опанувати композиційні прийоми створення соціального плаката; відпрацювати навички написання текстів, що спонукають до дії; навчити студентів трансформувати одну й ту саму ідею під різні канали сприйняття.

Завдання 1. Креативна розробка соціального продукту.

1.1. Створення макета друкованої рекламної продукції (плакат/флаєр).

1.2. Підготовка тексту усного рекламного повідомлення.

Завдання 2. Розробити макет друкованої рекламної продукції та текст усного рекламного повідомлення.

Практичне заняття 24-25. Семінар «Ефективність менеджменту соціальної роботи»

Питання для обговорення

1. Основні результати управління в сфері соціальної роботи.
2. Поняття «ефективність управління соціальною роботою».
3. Ефективність менеджменту соціальної роботи та її види.
4. Критерії ефективності менеджменту соціальної роботи.
5. Методи оцінки ефективності менеджменту соціальної роботи.

Практичне завдання

Завдання 1. Уявіть, що Ви відкриваєте благодійний фонд допомоги дітям. Напишіть 5 конкретних ознак (критеріїв), за якими через рік ви зрозумієте, що ваш менеджмент був ефективним.

Завдання 2. Розгляньте ситуацію: «У соціальній службі великі черги, люди незадоволені, а працівники постійно втомлені». Запропонуйте 3 прості кроки для менеджера, щоб підвищити ефективність роботи цієї служби.

Завдання 3. Складіть коротку анкету (5 запитань) для людей, які звертаються за соціальною допомогою. Запитання мають допомогти менеджеру зрозуміти, чи добре працює його організація.

Завдання 4. Підготувати доповідь на тему «Оцінка ефективності менеджменту соціальної роботи» з обов'язковим наведенням успішних прикладів з практики.

РОЗДІЛ 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

РОЗПОДІЛ ГОДИН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
	Денна	
7 семестр		
Соціальна служба як інституціональна основа соціальної роботи	10	Індивідуальна групова спів- бесіда, усне опиту- вання, перевірка практич- них завдань, залік
Соціальні проєкти, моделі та програми в системі соціальної роботи	10	
Методи менеджменту соціальної роботи	10	
Управління персоналом у соціальній сфері	10	
Кадрове забезпечення соціальної роботи	10	
Роль менеджера в діяльності організації	10	
Управління конфліктами та стресами	10	
Супервізія та менеджмент соціальної роботи	10	
Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи	10	
8 семестр		
Психологічні особливості ділового спілкування	16	Індивідуальна групова спів- бесіда, усне опиту- вання, перевірка практич- них завдань, екзамен
Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів	16	
Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою.	16	
Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери	16	
Ефективність менеджменту соціальної роботи.	16	
Разом	170	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Тема 1. Соціальна служба як об'єкт менеджменту

1. Соціальна служба як інституціональна основа та організаційна форма реалізації державної політики.
2. Цільове призначення, функції, місце і роль у системі соціальної роботи.
3. Організаційні та правові засади діяльності.
4. Типологізація, структура та сучасна мережа соціальних служб в Україні.
5. Організація діяльності у перехідному суспільстві та шляхи підвищення ефективності.

Тема 2. Соціальні проєкти, моделі та програми в системі соціальної роботи

1. Менеджмент соціальної роботи як інструмент реалізації соціальної політики.
2. Дефініції: «програма», «соціальний проєкт», «модель». Їхні відмінності.
3. Основні етапи розробки соціального проєкту: від аналізу потреб до оцінки результатів.
4. Сутність процесів програмування, проєктування та моделювання.

Тема 3. Методи менеджменту соціальної роботи

1. Загальне поняття методів менеджменту.
2. Визначення терміну «метод менеджменту соціальної роботи».
3. Основні загальнонаукові методи.

4. Методи організації спільної діяльності людей: організаційно-розпорядчі або адміністративні методи; економічні методи; соціально-психологічні методи; педагогічні методи.

Тема 4. Управління персоналом у соціальній роботі

1. Персонал системи соціальної роботи: поняття, структура, основні вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня.
2. Соціальний працівник як базовий елемент персоналу соціальної сфери.
3. Основні функції соціального працівника у професійній діяльності:
4. Освітні професійно-кваліфікаційні та особистісні вимоги до соціального працівника.
5. Цільовий підхід до формування системи управління персоналом соціальної сфери.
6. Система управління персоналом соціальної сфери.

Тема 5. Кадрове забезпечення соціальної роботи

1. Науково-практичні підходи до підбору кадрів в організаціях соціальної сфери.
2. Поняття «кадровий потенціал» та взаємозв'язок з іншими поняттями кадрової політики у соціальній роботі.
3. Принципи, положення, напрями та рівні кадрової політики.
4. Сучасні методи оцінювання кадрового потенціалу соціальної сфери.
5. Атестація працівників соціальної сфери.

Тема 6. Роль менеджера в діяльності організації»

1. Сутність управлінської праці менеджерів соціальної роботи та її складові елементи.
2. Рівні управління. Класифікація рівнів управління за Парсонсом.
3. Основні управлінські ролі.
4. Класифікація ролей менеджера за Г. Мінцбергом.

5. Вимоги до професійної компетенції менеджерів.

Тема 7. Управління конфліктами та стресами

1. Виникнення та суть конфлікту.
2. Види конфліктів: функціональні та дисфункціональні.
3. Причини конфліктів.
4. Суть стресів.
5. Суть феномену «вигорання» соціальних працівників.

Тема 8. Супервізія та менеджмент соціальної роботи

1. Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи.
2. Адміністративний та навчальний метод супервізії в менеджменті соціальної роботи.
3. Функції та види супервізії.
4. Процес супервізії.
5. Супервізія та консультування.
6. Основні моделі супервізорської діяльності

Тема 9. Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи

1. Поняття «самоменеджмент» і його роль в системі менеджменту соціальної роботи.
2. Основні концепції самоменеджменту, їх загальна характеристика.
3. Основні напрями самоменеджменту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Тема 10. Психологічні особливості ділового спілкування

1. Загальні правила поведінки з керівником.
2. Особливості стосунків із заступниками. «Тяжкі боси» і стратегія поведінки з ними.
3. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід.
4. Мистецтво слухати і схилити до своєї думки.

Тема 11. Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів

1. Основні етапи підготовки та проведення переговорів.
2. Прогнозування основних аспектів проведення переговорів: змістовний, організаційний та тактичний.
3. Орієнтовний розподіл головних комунікативних функцій при розв'язанні найбільш типових переговорних завдань.
4. Загальні правила поведінки на переговорах.
5. Обґрунтування можливих пунктів розбіжностей та згоди партнерів.

Тема 12. Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою

1. Поняття комунікації та її роль в системі управління. Види комунікації.
2. Головні компоненти комунікації: зміст повідомлення, засіб (канал) передачі повідомлення, особистість або джерело.
3. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.
4. Професійне спілкування соціального працівника.
5. Партнерство в соціальній роботі.

Тема 13. Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери

1. Основні задачі рекламної компанії.
2. Принципи реклами.
3. Слово у рекламному повідомленні.

4. Основні правила реклами.
5. Мова рекламних текстів.
6. Роль соціальної реклами в умовах глобалізації суспільства.

Тема 14. Ефективність менеджменту соціальної роботи

1. Основні результати управління в сфері соціальної роботи.
2. Поняття «ефективність управління соціальною роботою».
3. Ефективність менеджменту соціальної роботи та її види.
4. Критерії ефективності менеджменту соціальної роботи.
5. Методи оцінки ефективності менеджменту соціальної роботи.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. МЕНЕДЖМЕНТ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Тема 1. Соціальна служба як об'єкт менеджменту

1. Проаналізуйте нормативно-правову та організаційну структуру соціальної служби вашого регіону.
2. Проаналізуйте Закон України «Про соціальні послуги» та випишіть критерії, за якими установа може бути внесена до Реєстру надавачів соціальних послуг.

Тема 2. Соціальні проєкти, моделі та програми в системі соціальної роботи»

1. Підготувати дерево цілей та дерево проблем для соціального проєкту (тема на вибір).
2. Скласти план-графік (діаграму Ганта) для реалізації соціальної програми на 3 місяці.
3. Проаналізувати одну діючу державну соціальну програму.

4. Знайдіть на сайті Громадського простору або на сайті міжнародної організації опис успішного соціального проєкту. Зробіть його SWOT-аналіз.

Тема 3. Методи менеджменту соціальної роботи

1. Підготувати сценарій тренінгу для згуртування колективу.
2. Проаналізувати приклади застосування педагогічних методів у роботі з волонтерами.

Тема 4. Управління персоналом у соціальній роботі

1. Проаналізувати кваліфікаційні характеристики професій працівників Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; Департаменту соціального захисту населення, їх місця в організаційній структурі управління.
 1. Скласти перелік із 3-5 методик, які доцільно використати під час конкурсу на посаду компетентного працівника. Обґрунтуйте вибір кожної методики.

Тема 5. Кадрове забезпечення соціальної роботи

1. Ознайомтеся з методикою проведення ділової гри «Оцінка «менеджером» і «працівником» ступеня важливості особистісно-професійних якостей посади «соціальний працівник», визначте її мету та методичний потенціал; ознайомтеся з методикою проведення ділової гри «Атестація», визначте її мету та методичний потенціал; ознайомтеся з методикою визначення власних обмежень та власних характеристик керівника.
 2. Скласти план адаптації для нового працівника на перший тиждень.
 3. Розробіть анкету та проведіть опитування працівників соціальної установи/соцслужби для виявлення їхніх професійних потреб.

Тема 6. Роль менеджера в діяльності організацій

1. Ознайомтеся з методиками проведення ділових ігор та вправ: Ділова гра «Управління соціальною службою»; психогімнастична вправа «Стиль

поведінки»; ділова гра «Жорсткий чи м'який керівник» та визначте їх методичний матеріал.

2. Проаналізуйте яскраво виражені стилі керівництва у спілкуванні серед знайомих вам людей, ситуації їх прояву та результати впливу на взаємовідносини з оточуючими і ефективність діяльності; зробіть нотатки-висновки за планом: а) назва стилю; б) характерні ознаки; в) можливості; г) обмеження.

3. Підготуйте доповіді з презентацією на тему: «Підходи до підготовки менеджерів: вітчизняний та закордонний досвід».

Тема 7. Управління конфліктами та стресами

1. Підготувати добірку вправ для швидкого зняття стресу на робочому місці (5-хвилинні техніки).

2. Змодельуйте або підберіть з рекомендованої літератури практичну ситуацію, в якій міститься описання конфлікту між соціальним працівником та клієнтом, проведіть комплексну діагностику конфлікту та розробіть комплекс заходів щодо управління конфліктом на різних стадіях.

3. Розробити програму та зміст тренінгове заняття на тему «Управління конфліктами та стресами». Презентувати та провести одну із вправ з учасника заняття.

Тема 8. Супервізія та менеджмент соціальної роботи

1. Скласти порівняльну таблицю консультування та супервізії. Критерії порівняння: мета, тривалість, об'єкт впливу, рольова позиція фахівців та очікуваний результат.

2. Скласти порівняльну характеристику підходів до супервізії в європейських та американських країнах.

Тема 9. Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи

1. Розробити тестові запитання до теми та скласти тематичний кросворд, що включає ключові категорії.
2. Провести хронометраж власного дня та виявити основні «хронофаги» (поглиначі часу).
3. Скласти «Матрицю Ейзенхауера» для своїх навчальних та робочих завдань на тиждень.
4. Розробити особисту піраміду Франкліна (від глобальних цілей до плану на день).

Тема 10. Психологічні особливості ділового спілкування

1. Сформулювати загальні правила поведінки керівника з підлеглими.
2. Розробити дві ситуації проведення індивідуальних бесід.

Тема 11. Психологічні особливості підготовки та проведення переговорів

1. Пояснити значення поведінки керівника у процесі ведення ділових переговорів.
2. Проаналізувати проблемну ситуацію у процесі ведення ділових переговорів.
3. Розробити сценарій переговорів між соціальною службою та спонсором. С початку для одного партнера, потім для іншого.

Тема 12. Комунікації та їх роль в системі управління соціальною роботою

1. Розкрити комунікацію як соціально-історичне явище.
2. Визначити сучасні інформаційно-комунікаційні технології.
3. Розкрити роль комунікації в житті людини.
4. Написання есе «Чому комунікаційна компетентність важлива для моєї професії?».

Тема 13. Особливості створення та проведення рекламних компаній організаціями соціальної сфери

1. Пояснити специфіку проведення соціальних рекламних кампаній.
2. Визначити основні методи, форми та прийоми проведення рекламних компаній у соціальній сфері.
3. Розробити макет друкованої рекламної продукції та текст усного рекламного повідомлення.

Тема 14. Ефективність менеджменту соціальної роботи

1. Складіть коротку анкету (5 запитань) для людей, які звертаються за соціальною допомогою. Запитання мають допомогти менеджеру зрозуміти, чи добре працює його організація.
2. Підготувати доповідь на тему «Оцінка ефективності менеджменту соціальної роботи» з обов'язковим наведенням успішних прикладів з практики.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота передбачає підготовку тез навчальної доповіді.

ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ДОПОВІДІ/ТЕЗИ (ЗА ВИБОРОМ)

7 семестр

1. Організація надання освітніх та рекреаційних послуг для осіб похилого віку.
2. Проектний підхід до організації соціально-психологічної підтримки дітей з особливими потребами.
3. Кризовий менеджмент у системі соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб та біженців.
4. Організація мережі волонтерської підтримки як ресурс управління опікою над самотніми особами.

5. Технології соціального супроводу в управлінні процесами працевлаштування вразливих груп населення.
6. Організація соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.
7. Технології тайм-менеджменту як засіб запобігання професійному вигоранню.
8. Соціальне управління та організація менеджменту соціальної роботи
9. Інструментальний підхід щодо прийняття та реалізації управлінських рішень.
10. Планування – одна із головних функцій соціального управління.
11. Характеристика основних видів організаційних структур управління.
12. Ресурсне забезпечення менеджменту соціальної роботи.
13. Самоменеджмент в управлінні соціальною роботою.
14. Кейсменеджмент у роботі з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями.
15. Стратегічний менеджмент у соціальній роботі.

ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ТЕЗИ/ДОПОВІДЬ (ЗА ВИБОРОМ)

8 семестр

1. Управління професійним спілкуванням соціального працівника.
2. Комунікаційний менеджмент у службах соціального захисту.
3. Управління комунікаціями в роботі з клієнтом.
4. Професійна комунікація як управлінський ресурс соціальної роботи.
5. Моніторинг ефективності професійного спілкування у кейс-менеджменті.
6. Управління командною комунікацією в мультидисциплінарних командах соціальної роботи.
7. Супервізія як інструмент управління професійним спілкуванням соціальних працівників.

РОЗДІЛ 3.
КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ
ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ
(ЗАЛІК) 7 семестр

Для навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у 7 семестрі формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ
(ЕКЗАМЕН) 8 семестр

Для навчальної дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» за навчальним планом передбачає підсумковий контроль у формі усного екзамену у 8 семестрі, відводиться балів. Здобувач вищої освіти може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів не менше як 40. Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100

	балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань
Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами, але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною
Добре (74-81 С)	Здобувач володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо сучасних соціально-педагогічних практик у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом
Задовільно (64-73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників. Розуміє основні правила, морально-етичні, правові та соціально-психологічні аспекти роботи у сфері психолого-педагогічного супроводу
Задовільно (60-63 E)	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Знання щодо організації соціально-педагогічної роботи у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань, формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує

	практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними труднощами; відсутнє глибоке розуміння логіки соціально-педагогічних процесів в організації психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання екзамену

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК) за 7 семестр

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота)		ІНДЗ	Разом
Теми	Бали	0-10	0-100
Змістовий модуль I			
Тема 1	0-10		
Тема 2	0-10		
Тема 3	0-10		
Тема 4.	0-10		
Тема 5.	0-10		
Тема 6.	0-10		
Тема 7.	0-10		
Тема 8.	0-10		
Тема 9.	0-10		
Всього:			

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
74–81	C	
64–73	D	зараховано
60–63	E	

35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН) за 8 семестр

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота)		ІНДЗ	Екзамен	Сума	
Тема	Бали	0-10	0-20	0-100	
Змістовий модуль II					
Тема 10.	0-14				0-70
Тема 11.	0-14				
Тема 12.	0-14				
Тема13.	0-14				
Тема14.	0-14				
Всього:					

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ (7 семестр)

1. Соціальна служба як інституціональна основа та організаційна форма реалізації державної політики.
2. Цільове призначення, функції, місце і роль у системі соціальної роботи.

3. Організаційні та правові засади діяльності.
4. Типологізація, структура та сучасна мережа соціальних служб в Україні.
5. Організація діяльності у перехідному суспільстві та шляхи підвищення ефективності.
6. Менеджмент соціальної роботи як інструмент реалізації соціальної політики.
7. Дефініції: «програма», «соціальний проєкт», «модель». Їхні відмінності.
8. Основні етапи розробки соціального проєкту: від аналізу потреб до оцінки результатів.
9. Сутність процесів програмування, проєктування та моделювання.
10. Загальне поняття методів менеджменту.
11. Визначення терміну «метод менеджменту соціальної роботи».
12. Основні загальнонаукові методи.
13. Методи організації спільної діяльності людей: організаційно-розпорядчі або адміністративні методи; економічні методи; соціально-психологічні методи; педагогічні методи.
14. Персонал системи соціальної роботи: поняття, структура, основні вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня.
15. Соціальний працівник як базовий елемент персоналу соціальної сфери.
16. Основні функції соціального працівника у професійній діяльності:
17. Освітні професійно-кваліфікаційні та особистісні вимоги до соціального працівника.
18. Цільовий підхід до формування системи управління персоналом соціальної сфери.
19. Система управління персоналом соціальної сфери.
20. Науково-практичні підходи до підбору кадрів в організаціях соціальної сфери.

21. Поняття «кадровий потенціал» та взаємозв'язок з іншими поняттями кадрової політики у соціальній роботі.
22. Принципи, положення, напрями та рівні кадрової політики.
23. Сучасні методи оцінювання кадрового потенціалу соціальної сфери.
24. Атестація працівників соціальної сфери.
25. Сутність управлінської праці менеджерів соціальної роботи та її складові елементи.
26. Рівні управління. Класифікація рівнів управління за Парсонсом.
27. Основні управлінські ролі.
28. Класифікація ролей менеджера за Г. Мінцбергом.
29. Вимоги до професійної компетенції менеджерів.
30. Виникнення та суть конфлікту.
31. Види конфліктів: функціональні та дисфункціональні.
32. Причини конфліктів.
33. Суть стресів.
34. Суть феномену «вигорання» соціальних працівників.
35. Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи.
36. Адміністративний та навчальний метод супервізії в менеджменті соціальної роботи.
37. Функції та види супервізії.
38. Процес супервізії.
39. Супервізія та консультування.
40. Основні моделі супервізорської діяльності
41. Поняття «самоменеджмент» і його роль в системі менеджменту соціальної роботи.
42. Основні концепції самоменеджменту, їх загальна характеристика.
43. Основні напрями самоменеджменту.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ (8 семестр)

1. Загальні правила поведінки з керівником.
2. Особливості стосунків із заступниками. «Тяжкі боси» і стратегія поведінки з ними.
3. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід.
4. Мистецтво слухати і схилити до своєї думки.
5. Основні етапи підготовки та проведення переговорів.
6. Прогнозування основних аспектів проведення переговорів: змістовний, організаційний та тактичний.
7. Орієнтовний розподіл головних комунікативних функцій при розв'язанні найбільш типових переговорних завдань.
8. Загальні правила поведінки на переговорах.
9. Обґрунтування можливих пунктів розбіжностей та згоди партнерів.
10. Поняття комунікації та її роль в системі управління. Види комунікації.
11. Головні компоненти комунікації: зміст повідомлення, засіб (канал) передачі повідомлення, особистість або джерело.
12. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.
13. Професійне спілкування соціального працівника.
14. Партнерство в соціальній роботі.
15. Основні задачі рекламної компанії.
16. Принципи реклами.
17. Слово у рекламному повідомленні.
18. Основні правила реклами.
19. Мова рекламних текстів.
20. Роль соціальної реклами в умовах глобалізації суспільства.
21. Основні результати управління в сфері соціальної роботи.
22. Поняття «ефективність управління соціальною роботою».
23. Ефективність менеджменту соціальної роботи та її види.
24. Критерії ефективності менеджменту соціальної роботи.

25. Методи оцінки ефективності менеджменту соціальної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Буняк Н.М., Милько І.П., Черчик Л.М. Самоменеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 114 с.
2. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 406 с.
3. Менеджмент персоналу : навчальний посібник / Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зєніна Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець [За. заг. ред. Драган]. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.
4. Менеджмент соціального забезпечення : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т соц. та психолог. освіти, каф. соц. пед. та соц. роботи ; уклад. Н. В. Левченко. Умань: Візаві, 2022.
5. Надвинична Т. Л., Надвиничний С. А. Менеджмент соціальної роботи : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 370 с.
6. Рейкін В. С. Соціальний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки., 2022. 129 с.

Допоміжна

1. Аджиба О. Г., Ткач Г. В. Менеджер, його місце і роль в організації. *Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. м. Харків – м. Торунь, 16 квіт. 2021 р.: тези допов. С. 184-186.
2. Бондар Ю. А., Легінькова Н.І. Особливості комунікаційного процесу в управлінні підприємством. Науковий вісник Льотної академії. Серія : *Економіка, менеджмент та право*. 2021. Вип. 3-4. С. 15-21.

3. Бутилiна О.В., Сорока Ю.Г. Розвиток навичок самоменеджменту соціального працівника. *Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 58-60.
4. Віцукаєва К.М. Кейс-метод в процесі підготовки майбутніх соціальних працівників до соціального супроводу *Інноваційна педагогіка* Вип. 72. 2024. С. 203-206.
5. Віцукаєва К.М. Організаційно-управлінські умови підготовки майбутніх соціальних працівників до консультування у ЗВО *Перспективи та інновації науки* № 2(60) 2026. С. 354-362.
6. Гринців М., Зубрицький, І. Організація професійного спілкування в соціальній роботі. *Педагогічна освіта* (2(59), 2024. С. 18-23.
7. Данилюк М. І. Основи менеджменту : теорія та практика / М. І. Данилюк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 345 с.
8. Джуган Р.І., Кацьора О.В. Менеджмент соціальної роботи у громаді : методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 43 с.
9. Кейсменеджмент у роботі з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями у територіальних громадах : методичний посібник / Н. М. Горішна, І. П. Криницька, М. О. Скочко, Г. І. Слозанська, О. Ю. Столярик, Ж. В. Петрочко. Житомир: ТОВ «505», 2024. 256 с.
10. Комунікативний менеджмент : Навч. посібник / С. В. Панченко, О. В. Дикань, О. В. Громова та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2024. 184 с.
11. Лехолетова М. Методи менеджменту соціальної роботи у діяльності соціального працівника. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Вип. 2 (7). 2021. С. 51-60.
12. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

13. Менеджмент у питаннях та відповідях : навч. посіб. / А. А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с.
14. Морозова М. Особливості управління персоналом. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. 233 с.
15. Опалюк Т. Л. Основи професійної майстерності в соціальній сфері / автор-укладач Т. Л. Опалюк. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 206 с.
16. Самоменеджмент : навчальний посібник / Г. З. Леськів, Г. Я. Левків, М. М. Бліхар, В. В. Гобела, О. П. Подра, Г. В. Коваль. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с.
17. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ 2000», 2021. 356 с
18. Тілікіна Н.В. Управління соціальними проєктами Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Київ: ФОП Мороз А.Т., 2024. 352 с.
19. Туленков М. В., Чепак В. В., Яремчук С. С. Менеджмент соціальної організації (у питаннях і відповідях) : навч. посіб. / за заг. ред. М.В. Туленкова. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 536 с. 15.
20. Фера С. В. Вплив соціально-економічних факторів на менеджмент соціальної роботи *Наука, освіта, технології: сучасні виклики та перспективи розвитку*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 2 червня 2025 р.): у 2 ч. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. Ч. 1. С.34-37.
21. Griffin R. W. *Fundamentals of Management* / R. W. Griffin. 10th ed. Cengage Learning, 2021. 450 p.

Інформаційні ресурси

1. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Веб-сторінка Міністерства освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua

3. Веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського. URL: www.nbuiv.gov.ua
4. Веб-сторінка бібліотеки Університету Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
5. Веб-сторінка репозитарію Університету Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>